

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 30 listopada 2009 r.

**Pan
Jan Kozłowski
Marszałek
Województwa Pomorskiego
w Gdańsku**

LGD-410-24-02/2009

P/09/095

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust.2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego w Gdańsku (dalej „Urząd”).

Przedmiotem kontroli było zatrudnianie osób niepełnosprawnych w administracji publicznej w latach 2005-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 17 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działania Urzędu w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń:

1. W okresie objętym kontrolą Urząd nie osiągnął wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o którym mowa w *art. 21 ust. 2a ustawy o rehabilitacji*¹ wynoszącego 3% w 2005 r., 4% w 2006 r., 5% w 2007 r. oraz 6% w 2008 r. i w latach

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.)

następnych. Średni wskaźnik zatrudnienia w tej grupie, w latach 2005-2009 (I półrocze) wynosił odpowiednio: 0,93%, 1,06%, 1,09%, 1,64% i 1,68%, co powodowało, że Urząd zobowiązany był dokonywać miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Urząd wpłacił w badanym okresie łącznie 922.383 zł, a wielkość wpłat rocznych systematycznie wzrastała z 67.432 zł w 2005 r. do 334.048 zł w 2008 r. Urząd nie korzystał z możliwości obniżenia wysokości wpłat, na podstawie *art. 22 ustawy o rehabilitacji*. Nie podejmował też wystarczająco skutecznych działań w celu obniżenia kosztów z tego tytułu, poprzez zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Stwierdzono, że:

- w żadnym z 80 badanych (na 444 ogółem) ogłoszeń o wolnych stanowiskach pracy w Urzędzie, w latach 2007-2009 (I półrocze) nie zamieszczono informacji zachęcającej osoby niepełnosprawne do składania ofert pracy,
- w skontrolowanych 20 umowach (z 119 ogółem), zawartych w latach 2005-2009 (I półrocze) na odbycie praktyk studenckich i wykonywanie świadczeń na zasadach wolontariatu, nie było zapisów zachęcających do odbycia praktyk niepełnosprawnych studentów.

3. Urząd realizował wynikające z przepisów obowiązki zgłoszenia osób niepełnosprawnych do ubezpieczeń społecznych - na formularzach ZUS P ZUA (*art. 36 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych*²), sporządzania i przekazywania deklaracji miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - DEK- 1-a (*art. 49 ust. 2 ustawy o rehabilitacji*).

Stwierdzono, że w jednej deklaracji DEK-1-a (z trzech badanych) wykazano błędne dane, tj. 10 osób zatrudnionych w Urzędzie o znacznym stopniu niesprawności i 1 osobę o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, podczas gdy faktycznie zatrudniona była w tym okresie 1 osoba o znacznym stopniu niesprawności i 10 osób o umiarkowanym stopniu niesprawności. Dyrektor Departamentu Organizacji Urzędu wyjaśniła to pomyłką osoby sporządzającej przedmiotową deklarację. Ww. błąd skorygowano w trakcie niniejszej kontroli, wysyłając deklarację korygującą. Pomyłka ta nie miała wpływu na wysokość wpłaty na PFRON, którą obliczono i przekazano w prawidłowej wysokości.

² Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.)

NIK ocenia pozytywnie dokonywanie wpłat na PFRON, które badanych latach realizowane były terminowo i w należytych wysokościach.

4. Pozytywnie ocenia się działania podjęte w Urzędzie na rzecz zapewnienia zatrudnionym osobom niepełnosprawnym korzystania z przysługujących im uprawnień w zakresie:
- ograniczonego czasu pracy (*art. 15 ust. 2 ustawy o rehabilitacji*),
 - dodatkowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek (*art. 17 ustawy o rehabilitacji*),
 - dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym (*art. 19 ust. 1 ustawy o rehabilitacji*).

Zatrudnione w Urzędzie osoby niepełnosprawne (objęte badaniem ankietowym), nie zetknęły się z powodu niepełnosprawności z przypadkami gorszego traktowania w porównaniu do innych osób zatrudnionych na analogicznych stanowiskach.

5. NIK pozytywnie z uchybieniami ocenia działania Urzędu w zakresie likwidacji barier dla osób niepełnosprawnych. Stwierdzono m.in., że pomieszczenia sanitarne zostały przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, nie stwierdzono utrudnień w ciągach komunikacyjnych i w dostępności pomieszczeń. Uchybienia dotyczyły:
- braku wyznaczonych miejsc parkingowych na parkingu obok budynku przy ul. Augustyńskiego oraz urządzenia, przy schodach wejściowych do tego budynku, umożliwiającego ich pokonanie przez osobę niepełnosprawną,
 - braku sygnalizacji przy wejściach do wszystkich trzech budynków, umożliwiającej wezwanie osoby, która mogłaby pomóc osobie niepełnosprawnej,
 - niewystąpienia do zarządcy parkingu, znajdującego się obok budynku przy ul. Równej, o wyznaczenie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

6. NIK pozytywnie ocenia współpracę Urzędu z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie uzyskania pozytywnej opinii o przystosowaniu stanowiska pracy dla każdej zatrudnionej osoby niepełnosprawnej w Urzędzie w badanym okresie.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań zmierzających do podwyższenia wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- 2) zamontowanie przy wejściach do budynków sygnalizacji umożliwiającej wezwanie osoby, która mogłaby stanowić pomoc dla osoby niepełnosprawnej,

- 3) kontynuowanie działań w celu wykonania podjazdu przy wejściu do budynku przy ul. Augustyńskiego oraz wyznaczenie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych obok ww. budynku,
- 4) wystąpienie do zarządcy parkingu położonego obok budynku przy ul. Równej, o wyznaczenie na tym parkingu miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych,
- 5) podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie pomyłek w sporządzanych deklaracjach wpłat na PFRON.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Do wiadomości:

Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia NIK